

РОБЪРТ ШЕКЛИ

ТЕЖКИЯТ ТОВАР НА ЧОВЕКА

Превод от английски: Рени Димитрова, Росен Димитров, 1996

chitanka.info

Едуард Фласуел купи своя неизвестен планетоид от Службата за междузвездни имоти на Земята. Той го избра от снимка, която показваше чисто планински пейзаж. Но Фласуел обичаше планините и както обясни на чиновника, „може и да има злато в тия хълмове, а, партньоре?“

— Сигурно, приятелю, сигурно — отвърна чиновникът, който се чудеше как е възможно нормален човек да се запилее на няколко светлинни години от най-близката жена, пък била тя и най-грозната. Никой нормален мъж не би го направил, реши чиновникът и огледа подозрително Фласуел.

Но човекът си беше съвсем нормален Той просто изобщо не се беше замислял върху този проблем.

В съответствие с правилата Фласуел плати малка сума в аванс и подписа дълго обещание да облагородява имота си всяка година. Щом мастилото засъхна върху нотариалния му акт, той си взе билет за второкласен транспортен кораб. Натовари цял куп оборудване, купено на втора ръка, и тръгна към владенията си.

Повечето новозаселници установяват, че всъщност са си купили едно огромно парче гола скала. Фласуел излезе късметлия. Неговият планетоид, който той нарече Шанс, имаше тънък слой изкуствена атмосфера, която той можеше да докара до състояние да бъде дишана от човека. Тук имаше и вода, която той откри с помощта на машините за сондиране само след двацет и три опита. Не намери злато в „тия хълмове“, но се оказа, че има известно количество торий, който можеше да бъде добиван не особено трудно. А най-доброто беше, че по-голямата част от почвата бе подходяща за отглеждане на дир, олдж, смис и други екзотични плодове.

И затова Фласуел все повтаряше пред своя старши робот:

— Да знаеш, че това място ще ме направи богат!

— Сигурно, шефе, сигурно — отговаряше винаги роботът.

Планетоидът наистина беше обещаващ. Разработването му бе тежка работа за сам човек, но Фласуел бе само на двацет и седем години, здрав и силен, и твърдо решен да го направи. Планетоидът разцъфтя под ръцете му. Месеците минаваха и Фласуел засаждаше

полята си, добиваше изкопаеми от живописните планини и изпращаше стоката си с товарни кораби, които минаваха немного често.

Един ден старшият му робот се обърна към него:

— Господарю Човек, господине, вие не изглеждате твърде добре, ако ми позволите да кажа, господарю Фласуел.

Фласуел се намръщи като чу дългата реч. Той беше купил роботите си от някакъв фанатизиран в човешкото превъзходство тъпанар, който ги бе кодирал да отговарят и да се обръщат към човека с изрази, основани на собствените му разбирания. Фласуел намираще това за досадно, но не можеше да си позволи да купи нови записи. Пък и откъде иначе би могъл да си купи толкова работи за толкова малка сума?

— Нищо ми няма, Гунга-Сам — отвърна му Фласуел.

— А! Да ме прощавате! Но не е така, господин Фласуел, господарю. Вие си говорите сам из полята, извинете, че ви го казвам.

— О, това няма значение.

— И освен това ви се появи тик на лявото око, сахиб. И пръстите ви треперят. Пък и пиете доста. И...

— Стига Гунга-Сам. Роботът трябва да си знае мястото — каза Фласуел. Той видя обиденото изражение, което роботът успя да изобрази върху металното си лице. Въздъхна и каза: — Прав си, разбира се. Ти винаги си прав, стари приятелю, И какво ми е?

— Вие носите тежкия товар на човека.

— Да не мислиш, че не знам! — Фласуел прекара ръка по рошавата си черна коса. — Понякога завиждам на вас, роботите. Вие винаги се смеете, безгрижни сте, щастливи...

— Това е защото ние нямаме души.

— За съжаление аз имам. И какво предлагаш?

— Вземете си отпуска, господин Фласуел, господарю — предложи Гунга-Сам и разумно се оттегли, за да остави господаря си да мисли.

Фласуел хареса благородното предложение на слугата си, но беше трудно да си позволи почивка. Неговият планетоид, Шанс, се намираще в Тросианската система, която бе почти напълно изолирана. Вярно, че само на петнайсет дни полет се намираща евтините удоволствия на Ситера III, а малко по-надалече — Нагондикон, където за хора със здрав стомах можеха да се открият доста удоволствия. Но

разстоянието е пари, а точно тях се опитваше да печели Фласуел с работата си на Шанс.

Той посади още семена, доби още торий и започна да си пуска брада. Продължаваше да си мърмори под нос из полята и да пие вечер. Някои от по-простите селскостопански работи се плашеха, когато Фласуел залиташе покрай тях, и започнаха да се молят на забранения Бог на горивото. Но верният Гунга-Сам скоро сложи край на това застрашително развитие на нещата.

— Неуки механизми! — каза им той. — Господарят Човек е добре. Той е силен, той е добър! Повярвайте ми, братя, така е, както ви казвам!

Но мърморенето не престана, защото роботите взимат пример за всичко от хората. Положението можеше да излезе извън контрол, ако Фласуел не беше получил заедно с новата си доставка от храни и един лъскав каталог от „Обществото на сръндаците“.

Той с удоволствие го разтвори върху грубата си пластмасова маса и под светлината на голата крушка започна да го разглежда. Какви чудеса имаше само в него за жител на толкова изолирано място! Растения за домашна дестилация, изкуствени луни, преносими солидовизори и...

Фласуел обърна страницата, прочете я, хлъцна от изненада и пак прочете. Там пишеше:

„БУЛКИ ПО ПОЩАТА!

Пионери, защо да понасяте проклятието на самотата? Защо да носите сами на плещите си човешкия товар? «Обществото на сръндаците» за първи път ви предлага ограничен избор на *булки за първопроходци!*

Моделът булка за първопроходци на «Обществото на сръндаците» се избира внимателно по сила, адаптивни възможности, подвижност, упоритост, пионерски умения и разбира се, известна представителност. Тези момичета са пригодни за всяка планета, тъй като притежават

сравнително нисък център на тежест, кожа, съответно пигментирана за всякакъв климат, и къси, здрави пръсти и нокти. На външен вид са пропорционални и приятно оформени, качество, което трудовият пионер ще оцени напълно.

Моделът на «Обществото на сърндаците» се доставя в три основни размера (виж спецификацията по-долу), които могат да задоволят вкуса на всеки мъж. След получаване на вашата заявка ние ще замразим поръчаната от вас булка и ще ви я изпратим с третокласен транспортен кораб. По този начин таксата ви за експресна доставка ще бъде минимална.

Защо не си поръчате една булка още днес?“

Фласуел повика Гунга-Сам и му показва рекламата. Роботът мълчаливо я прочете, а след това погледна господаря си в очите.

— Точно това е, ефенди! — каза старшият.

— Така ли мислиш? — Фласуел се изправи и започна да се разхожда нервно из стаята. — Но аз нямах намерение да се женя още. Тоест не знам каква ще е тази женитба. Откъде да знам дали ще ми хареса?

— За мъжа човек е редно да си има и жена човек.

— Да, но...

— Освен това дали не замразяват и свещеник, за да извърши церемонията?

По лицето на Фласуел се появи усмивка, когато обмисли лукавия въпрос на слугата си.

— Гунга-Сам — каза той, — както винаги, ти разбра същността на нещата. Предполагам, че има кратко отлагане на церемонията, докато човек реши. Иначе ще бъде доста скъпичко да замразяват и свещеника. И *никак* няма да е зле да има жена тук наоколо, която да заработва и своя дял.

Гунга-Сам успя да изобрази загадъчна усмивка.

Фласуел седна до масата и написа заявка за булка — модел „граничен“. Поиска да бъде дребна, тъй като смяташе, че и това му е достатъчно. Даде поръчката на Гунга-Сам да я изпрати по радиото.

Следващите няколко седмици на Фласуел бяха изпълнени с радост и той започна да оглежда с нетърпение небесата. Роботите усетиха този дух на очакване. Безгрижните им вечерни песни и танци бяха прекъсвани от шепот и тайно веселие. Те непрекъснато питаха Гунга-Сам:

— Кажи, старши! Как ли ще изглежда новата Жена господарка?

— Не е ваша работа — казваше им Гунга-Сам. — Това е грижа на хората, а вие, роботите, няма защо да се занимавате с нея.

Но всъщност и той оглеждаше небето с нетърпение, както и всички останали.

През тези седмици Фласуел често мечтаеше за добродетелите на Жената пионер. Колкото повече мислеше, толкова повече му харесваше тази идея. Той не иска някоя красива, безполезна и безпомощна жена! Колко приятно ще бъде да си има весела, практична и нисичка съжителка, която да готви, пере, подрежда, да ръководи роботите, да шие дрехи, да прави сладкиши...

Така си мечтаеше той и изгризваше ноктите си до живеца.

Най-после товарният кораб проблесна на хоризонта, кацна, стовари един голям сандък и отлетя към Амира IV.

Роботите донесоха сандъка на Фласуел.

— Вашата булка, господарю! — завикаха те триумфално и вдигнаха масльонките си във въздуха.

Фласуел веднага даде половин ден почивка и скоро остана сам в хола си с големия фризер, надписан с *„Да се транспортира внимателно! Съдържа жена!“*

Той натисна бутоните за размразяване, изчака необходимия час и отвори капака. Вътре имаше друг фризер, който изискваше два часа за размразяване. Той изчака нетърпеливо, като се разхождаше напред-назад из стаята и изгризваше остатъците от ноктите си.

Най-после моментът настъпи. С треперещи ръце Фласуел вдигна капака и видя...

— Ей! Какво е това? — извика той.

Момичето в сандъка примигна, прозя се като коте, отвори очи и седна. Те се гледаха известно време и Фласуел разбра, че тук има някаква ужасна грешка.

Тя беше облечена в красива, непрактична бяла рокля, а името ѝ, *Шийла*, бе извезано върху нея със златен конец. Другото, което Фласуел забеляза веднага, бе нейният финес, който едва ли бе подходящ за тежка работа в чуждопланетни условия. Кожата ѝ бе млечнобяла и неминуемо щеше да изгори под яростното лятно слънце на планетоида. Ръцете ѝ бяха елегантни, с дълги пръсти и лакирани червени нокти — нещо напълно различно от онова, което фирмата „Обществото на сръндаците“ бе обещала. Колкото до краката и другите части на тялото ѝ, Фласуел реши, че те биха били прекрасни за Земята, но не и тук, където човек трябва да внимава в работата си. За нея даже не можеше и да се каже, че има нисък център на тежестта. Тъкмо напротив.

Фласуел почувства, при това не без основание, че са го измамили, излъгали, подиграли.

Шийла излезе от сандъка, отиде до прозореца и погледна към разцъфналите зелени поля на Фласуел и живописните планини зад тях.

— А къде са палмите? — попита тя.

— Палми ли?

— Разбира се. Казаха ми, че на Сринигар V има палми.

— Това не е Сринигар V — каза Фласуел.

— Ама ти не си ли пашата на Срай? — зяпна към него Шийла.

— Разбира се, че не. Аз съм пионер. Ти не си ли модел булка за пионери?

— *Приличам* ли ти на булка за пионери? — сприхаво каза Шийла с блеснали от яд очи. — Аз съм булка модел „ултра супер лукс“ и бях определена да отида в субтропическия рай на планетата Сринигар V.

— Значи и двамата са ни измамили. Следителите трябва да са сбъркали — мрачно каза Фласуел.

Момичето огледа нескопосания хол на Фласуел и по лицето му премина сянка.

— О, добре де. Предполагам, че ще можеш да ми уредиш транспорта до Сринигар V.

— Аз не мога да си позволя да отида даже до Нагондикон — каза Фласуел — Ще информирам „Обществото на сръндаците“ за грешката. Те със сигурност ще уредят транспортирането ти, когато ми изпратят моя модел булка.

Шийла вдигна рамене.

— Пътуването ми значи се отлага — каза тя.

Фласуел кимна. Той мислеше усилено. Това момиче явно нямаше качества за пионер. Това беше очевидно. Но пък беше невероятно красива. Не виждаше причина престоят ѝ тук да не бъде приятен и за двамата.

— При тези обстоятелства — каза той с подкупваща усмивка — Предлагам да станем приятели.

— При какви обстоятелства?

— Ние сме единствените човешки същества на тази планета — Фласуел леко положи ръка върху рамото ѝ. — Хайде да пийнем нещо. Разкажи ми за себе си. Имаш ли...

В този момент той чу силен шум зад себе си. Обърна се и видя малък тантурест робот да се измъква от една ниша в сандъка.

— Ти пък какво искаш? — полита Фласуел.

— Аз съм робот за извършване на бракосъчетания — заяви машината. — Упълномощен съм от правителството да извършвам законни бракосъчетания в Космоса. Освен това съм изпратен от „Обществото на сръндаците“, за да служа като охрана, компаньонка и настойник на младата дама, която ми е поверена, докато дойде времето да изпълня основната си функция по бракосъчетанието.

— Нахално, проклето роботче — изръмжа Фласуел.

— Че ти какво очакваше? — попита Шийла. — Някой замразен свещеник ли?

— Разбира се, че не. Ама робот компаньонка...

— Най-добрата — увери го тя. — Нямах и представа как се държат някои мъже, като знаят, че се намират на светлинни години разстояние от Земята.

— Мислиш ли? — печално измърмори Фласуел.

— Така съм чувала — отвърна Шийла и скромно сведе очи. — Пък и обещаната за съпруга на пашата на Срай все пак трябва да си има някакъв пазач.

— Скъпи влюбени — надигна глас роботът. — Тук сме се събрали, за да съчетаем...

— Не сега — високомерно произнесе Шийла. — Не с този.

— Ще накарам роботите да ти приготвят стая — изръмжа Фласуел и излезе, като си мърмореше нещо за тежкия товар на Човека.

Той се обади по радиото на „Обществото на сръндаците“, откъдето му отговориха, че веднага ще изпратят искания от него модел, а грешният ще бъде отнесен където трябва. После той се върна към фермерството и миньорството, твърдо решен да не обръща внимание на присъствието на Шийла и нейната компаньонка.

Работата на Шанс продължи. Трябваше да се добива торий и да се прокопават нови галерии. Скоро настъпи и жътва и роботите прекарваха дълги часове из полята, а по честните им лица блестеше машинното масло. Въздухът ухаеше на цветя.

Присъствието на Шийла се чувстваше с изненадваща сила. Скоро върху голите крушки се появиха пластмасови полилеи, а на блестящите от чистота прозорци увиснаха пердета. По пода се появили килими. И изобщо в къщата настъпиха доста промени, които Фласуел по-скоро усещаше, отколкото забелязваше. Менюто му претърпя сериозна промяна. Лентата с паметта на неговия робот готвач бе доста поизтъняла на някои места и затова горкият механизъм помнеше как се правят само бьоф Строганоф, салатата от краставици, пудинг и какао. Фласуел със забележителен стоицизъм се бе задоволявал с това, откакто бе пристигнал на Шанс, като ги редуваше безкрайно.

Сега обаче Шийла се захвана с работа готвач. Тя търпеливо записа върху лентата на паметта му рецепти за печено, задушено, мешана салатата, ябълков пай, както и много други. И положението с храната на Шанс се промени забележително. Но когато Шийла консервира и сладко от смис във вакуумни опаковки, Фласуел започна да изпитва известни съмнения.

Оказа се, независимо от скъпарския ѝ външен вид, че тя е една особено практична млада дама. Тя можеше да върши всичко, което би могла и една пионерска съпруга. А пък си имаше и други предимства. За какъв дявол му е тогава обикновеният модел на „Обществото на сръндаците“?

След като пообмисля това известно време, Фласуел се обърна към старшия си робот.

— Гунга-Сам, объркан съм.

— Хм — отвърна с невъзмутимо метално лице роботът.

— Струва ми се, че нямаше да е зле да имах малко от тази ваша роботска интуиция. Тя се справя много добре, нали, Гунга-Сам?

— Жената Човек поема своя собствен дял от тежкия товар на Човека.

— Разбира се. Но дали ще продължи така? Тя може всичко, което и една жена на пионер може да прави, нали? Готви, консервира.

— Работниците я обичат — каза Гунга-Сам с простишко достойнство. — Вие не знаете, господине, но когато избухна онази епидемия от ръжда през миналата седмица, тя се труди ден и нощ, за да облекчи и успокои изплашените по-млади работи.

— Тя е направила такова нещо? — Фласуел зяпна потресен. — Но едно момиче с нейния произход, луксозен модел...

— Това няма значение. Тя е Личност и има силата и достойнството да поеме товара на Човека.

— Знаеш ли, това ме убеждава — бавно заговори Фласуел. — Аз наистина вярвам, че тя е подходяща да остане тук. Не е нейна грешката, че не е пионерски модел. Това е въпрос на проектиране и усъвършенстване и не може да бъде променено. Ще ѝ кажа, че може да остане. А после ще откажа другата си заявка.

В очите на старшия робот се появи някакъв странен блясък и изражение, доста прилично на шеговита насмешка. Той се поклонил дълбоко.

— Аз съм на услугите на моя господар — каза той.

Фласуел се затича да търси Шийла.

Намери я в лечебницата, приспособена от стара барака за инструменти. С помощта на един робот механик Шийла се занимаваше с поправката на зъбните колела и ставите, които са най-слабото място на металните същества.

— Шийла — каза Фласуел. — Искам да поговорим.

— Добре — отвърна тя отнесено. — Щом затегна този болт.

Тя постави умело болта на мястото му и почука с отвертката по работа.

— Готово, Педро — каза тя. — Опитай сега крака си.

Роботът се изправи внимателно, прехвърли тежестта си върху крака и установи, че се държи добре. Той заподскача весело около Жената и затананика:

— Вие наистина го поправихте, господарке. Благодаря, мадам.

Тръгна и затанцува под слънцето навън.

Фласуел и Шийла го гледаха как се отдалечава и се усмихваха на изпълнението.

— Като деца са — каза Фласуел.

— Човек не може да не ги обикне — отвърна му Шийла. — Толкова са щастливи, толкова безгрижни.

— Но нямат душа — напомни ѝ Фласуел.

— Така е — съгласи се тъжно тя. — Нямам. Защо искаше да ме видиш?

— Исках да ти кажа... — Фласуел се огледа. Лечебницата беше чиста, пълна с клещи, отвертки, ножовки, чукчета и други медицински инструменти. Тази атмосфера едва ли подхождаше на предложението, което искаше да направи.

— Ела с мен — каза той.

Те излязоха от болничното помещение и преминаха през цъфналите зелени поля. Стигнаха подножието на величествените планини. Там, под сянката на високите склонове, имаше едно гладко, тъмно езеро, заобиколено от гигантски дървета, които Фласуел бе отгледал по специален метод за бързо израстване. Тук той спря.

— Исках да ти кажа следното — заговори той. — Ти ме изненада напълно, Шийла. Аз очаквах, че ти ще бъдеш един паразит, едно безполезно същество. Произходът, видът и възпитанието ти показваха точно това. Но съм се излъгал. Ти прие предизвикателството на крайграничната природа, извоюва триумфална победа и спечели сърцата на всички.

— На всички ли? — попита много тихо Шийла.

— Мисля, че говоря от името на всички работи на този планетоид, които те обожават. Мисля, че твоето място е тук, Шийла.

Момичето мълча дълго, а вятърът шумолеше из клоните на дърветата и бърчеше повърхността на езерото.

Най-накрая тя проговори.

— А *ти* също ли мислиш, че моето място е тук?

Фласуел бе погълнат от изключителната ѝ красота, почувства се загубен в бездната на погледа ѝ. Той се задъха, докосна ръката ѝ и пръстите му се свиха.

— Шийла...

— Да, Едуард...

— Скъпи влюбени — изграчи един рязък метален глас. — Тук сме се събрали...

— Не сега, глупак такъв! — изплака Шийла.

Роботът за бракосъчетания застана пред тях и заговори нацупено.

— Колкото и да ми е неприятно да се намесвам в човешките работи, моите уреди ми казват, че трябва да го направя. Според моя начин на мислене физическите контакти са безсмислени. Само заради опита аз допрях устни до един робот шивачка. И заради труда, който си бях направил, получих само счупен зъб. Някога си мислех, че изпитвам нещо. Някакво електричество, което ме караше да треперя и да сънувам различни геометрични форми. Но когато се прегледах, установих, че се е обелила изолацията на един от проводниците на хранящото ми устройство. Следователно емоцията е била въображаема.

— Нахално, проклето роботче — изръмжа Фласуел.

— Извинете ме за намесата. Само се опитвам да обясня, че намирам инструкциите си за глупави. Според тях аз трябва да предотвратя всеки и всякакъв физически контакт, докато не бъде изпълнена церемонията по бракосъчетанието. Но какво да се прави? Такива са заповедите ми. А сега мога ли да започна?

— Не! — каза Шийла.

Роботът вдигна рамене с фатално примирение и се плъзна под клоните на дърветата.

— Не мога да понасям робот, който не си знае мястото — измърмори Фласуел. — Но нямам нищо против.

— Какво?

— Така е — продължи Фласуел напълно убедено. — Ти не само не си по-лоша от която и да било жена на пионер, но си и много по-красива. Шийла, ще се омъжиш ли за мен?

Роботът, който се повърташе под клоните, сега се насочи услужливо към тях.

— Не — каза Шийла.

— Не ли? — повтори Фласуел с неразбиране.

— Чу ме добре. Не! В никакъв случай!

— Ама защо? Ти се приспособи толкова добре тук, Шийла. Роботите те обожават. Никога не съм ги виждал да работят толкова

добре.

— А пък мен не ме интересува твоя планетоид. И освен това ти изобщо не ме интересува. Аз ще отида на Сринигар V, където ще бъде глезена съпруга на пашата на Срай!

Те се гледаха в очите, Шийла, побледняла от яд, а Фласуел, почервенял от смущение.

Роботът за бракосъчетания пак започна:

— Скъпи влюбени...

Шийла се извъртя и хукна към къщата.

— Нищо не разбирам — търпеливо заговори роботът за бракосъчетания. — Всичко това е много объркващо. И кога ще бъде извършена церемонията?

— Никога — изръмжа Фласуел и също се насочи към къщата, склучил яростно вежди.

Роботът се поколеба, въздъхна металически и забърза след ултра луксозния модел булка.

Цялата нощ Фласуел прекара в стаята си, като пиеше непрекъснато и си мърмореше сам. Малко след зазоряване верният Гунга-Сам почука и се вмъкна в стаята.

— Жени! — изсъска към слугата си Фласуел.

— Моля?

— Никога няма да ги разбере — каза Фласуел. — Тя ме подведе. Аз мислех, че иска да остане тук. Мислех, че...

— Мислите на Човека са объркани и тъмни — каза Гунга-Сам. — Но в сравнение с тези на Жената те са кристално ясни.

— Откъде пък го измисли това? — попита Фласуел.

— Това е една стара роботска поговорка.

— Ех, вие, работи. Понякога се чудя дали наистина *нямате* души.

— О, нямаме, господин Фласуел, господарю. Това е специално записано в нашата спецификация за производство. Роботите трябва да бъдат произведени без душа, за да им се спестят страдания.

— Много умно правило — съгласи се Фласуел. — Би трябвало понякога да се прилага и за хората Е, да върви по дяволите тая... Ти какво искаше?

— Дойдох да ви съобщя, господине, че товарният кораб каца.
Фласуел побледня.

— Толкова скоро? Значи ми носи новата булка!

— Без съмнение.

— И ще откара Шийла към Сринигар V?

— Със сигурност, господине.

Фласуел изпъшка и се хвана за главата. После се изправи.

— Добре, добре — каза той. — Ще ида да видя дали тя е готова.

Той намери Шийла в хола да наблюдава кацането на товарния кораб.

— Желая ти всичко най-хубаво, Едуард — каза тя. — Надявам се новата булка да оправдае очакванията ти.

Корабът кацна и роботите започнаха да разтоварват един голям сандък.

— По-добре да тръгвам — каза Шийла. — Няма да ме чакат дълго. — Тя протегна ръка.

Фласуел я пое.

Той задържа ръката ѝ за момент, после разбра, че я е хванал за рамото. Тя не се противопостави, нито пък роботът по бракосъчетанията влезе в стаята. Фласуел изведнъж установи, че Шийла е в прегръдките му. Той я целуна и почувства като че ли в гърдите и главата му едно малко слънце се превърна в свръхнова звезда.

— Оу — произнесе тя с невярващ и прегракнал глас.

Фласуел се поизкашля.

— Шийла, обичам те. Не мога да ти предложа кой знае какъв лукс тук, но ако останеш...

— Е, време ти беше да разбереш, че ме обичаш, глупчо! — зарадва се тя. — Разбира се, че оставам!

Следващите няколко минути бяха възторжени и определено главозамайващи. Най-накрая те бяха прекъснати от гръмките гласове на роботите отвън. Вратата се разтвори рязко и роботът по бракосъчетанията нахлу, следван от Гунга-Сам и два селскостопански робота.

— Истина е! — възкликна роботът по бракосъчетанията. — Невероятно! Никога не съм си представял, че ще доживея този ден, когато робот ще застане срещу робота!

— Какво се е случило? — попита Фласуел.

— Този ваш старши *седна* отгоре ми — заяви възмутено роботът по бракосъчетанията. — А приятелчетата му ми държаха краката. Аз само се опитвах да вляза в тази стая и да изпълня задълженията си, за които съм упълномощен от правителството и фирма „Обществото на сърндаците“.

— Ах, Гунга-Сам! — каза ухилен Фласуел.

Роботът по бракосъчетанията бързо се приближи до Шийла.

— Повредена ли сте? Някой зъб? Някое късо съединение?

— Мисля, че няма нищо такова — задъхано отвърна Шийла.

Гунга-Сам се обърна към Фласуел.

— Вината е изцяло моя, господарю. Но всеки знае, че Мъжът и Жената имат нужда от усамотение по време на периода на ухажване. Аз просто изпълних онова, което смятах за свое задължение към човешката раса във ваше лице, господин Фласуел, господарю, сахиб.

— Добре си направил, Гунга-Сам — каза Фласуел. — Аз съм ти дълбоко благодарен и... О, Господи!

— Какво има? — учудено го попита Шийла.

Фласуел гледаше през прозореца. Роботите носеха големия сандък към къщата.

— Булката! Моделът за пионери! — възкликна Фласуел. — Какво ще правим сега, скъпа? Аз те бях отказал и официално бях заявил другата. Мислиш ли, че ще можем да развалим договора?

Шийла се засмя.

— Не бой се. В този сандък няма булка, модел за пионери. Твоята заявка бе отказана още щом я изпрати.

— Така ли?

— Разбира се — Тя погледна засрамено надолу. — Сигурно ще ми се разсърдиш заради това, което направих...

— Няма — обеща й той. — Кажете какво си направила?

— Ами знаеш ли, във фирмата имат снимките на мъжете, които работят като пионери на граничните планети, така че булките да могат да видят какво всъщност получават. Има възможност за избор... За момичетата де... И аз се въртах там толкова дълго, понеже все не

можех да получа преквалификация от ултра делукс, така че... Ами сприятелих се с шефа на отдела за заявки. И — тя се изчерви и изрече бързо: — И се самоизпратих тук.

— Ами пашата на Срай...

— Измислих си го.

— Но защо? — объркано я попита Фласуел. — Ти си толкова красива...

— И затова всеки очаква да бъда играчка за някой разглезен, тъп идиот — довърши тя разгорещено. — Аз не искам! Искам да бъда съпруга! И съм толкова добра, колкото всяка друга дебеланка.

— По-добра си!

— Аз мога да готвя, да лекувам работи и да бъда практична, нали? Не го ли доказах?

— Разбира се, скъпа.

Тя се разплака.

— Ама никой не искаше да ми повярва и затова трябваше да те измамя, за да остана достатъчно дълго, за да... За да се влюбиш в мен.

— Което и направих — каза той и й изтри очите. — Всичко се получи чудесно. Грешката се оказа страхотен късмет.

По лицето на Гунга-Сам се получи нещо, което много приличаше на изчервяване.

— Да не би да искаш да кажеш, че не е било грешка? — възкликна към него Фласуел.

— Ами, господарю, господин Фласуел, ефенди... Знае се, че Мъжът има нужда от *привлекателна* Жена. Моделът за пионери ни се стори малко суров, пък и мемсахиб Шийла е дъщеря на приятел на моя предишен господар. Така че аз си позволих свободата да изпратя поръчката направо на нея. Тя накара своя приятел в отдела по поръчките да й покаже вашата снимка и да я изпрати тук. Надявам се, че не сте недоволен от скромния си слуга, задето не ви се е подчинил.

— Е, проклет да съм! — Фласуел най-после разбра. — Както винаги съм казвал... Вие, роботите, разбирате Човека по-добре от когото и да било. — Той се обърна към Шийла. — Ами какво има тогава в този сандък?

— Облеклото ми, бижутата, обувките, козметиката, фризьорът ми...

— Ама...

— Ще искаш да изглеждам добре, когато отиваме на гости, скъпи — каза Шийла. — Все пак Ситера III е само на петнайсет дни полет. Преди да дойда тук, проверих.

Фласуел закима покорно. От съпруга модел ултра супер делукс трябваше да се очаква такова нещо.

— Хайде! — каза Шийла на работа по бракосъчетанията.

Роботът не отговори.

— Хайде де! — извика му и Фласуел.

— Съвсем сигурни ли сте? — нацупено проговори роботът.

— Да! Започвай!

— Просто не мога да разбера — произнесе роботът. — Защо точно сега? Защо не през миналата седмица? Само аз ли съм с всичкия си тук? О, добре де. Скъпи влюбени...

И най-после церемонията беше проведена. Фласуел обяви три дни празници и роботите пяха, танцуваха и празнуваха по техния безгрижен маниер.

След това животът на Шанс се промени напълно. Семейство Фласуел започна скромен социален живот. Посрещаше гости и посещаваше други семейства за по около петнайсет-двайсет дни на Ситера III, Там и Рандико I. Но през другото време Шийла беше незаменима пионерска жена, обичана от роботите и обожавана от съпруга си. Роботът по бракосъчетанията, следвайки сборника си с инструкции, се проявяваше като счетоводител и иконом, умения, за които умът му бе особено добре приспособен. Често казваше, че ако не е той, това място просто ще се разпадне.

А роботите продължаваха да извличат торий от планините, плантацията с дир, олдж и смис процъфтяваха, а Фласуел и Шийла споделяха отговорността за тежкия товар на Човека.

Фласуел продължаваше да превъзнася предимствата на пазаруването от „Обществото на сръндаците“. Но Шийла знаеше, че истинското им предимство беше в притежанието на старши робот като верния и без душа Гунга-Сам.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.